

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΜΕΛΙΣΣΙΟΥ ΠΕΛΛΑΣ - 9380109

Σχολικό Έτος: 2023 - 2024

Ημερομηνία Εξαγωγής: 20/05/2024

Σχολική Μονάδα: ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΜΕΛΙΣΣΙΟΥ ΠΕΛΛΑΣ - 9380109

Στόχος Βελτίωσης:

Ανάδειξη της επίδρασης των συνθηκών διαβίωσης (κοινωνικών και οικονομικών) των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, στην εκπαιδευτική διαδικασία, στη διδασκαλία και τη μάθηση.

Ανάδειξη της αρνητικής επιρροής που έχουν στη διδασκαλία και τη μάθηση η εργασιακή επισφάλεια, η συνεχής αλλαγή τόπου διαβίωσης ή/και εργασίας, η δυσχέρεια εξεύρεσης στέγης, η οικονομική ένδεια, η εργασιακή εξουθένωση, ο εργασιακός εκφοβισμός των εκπαιδευτικών.

Ανάδειξη της θετικής επιρροής που προκύπτει στην εκπαιδευτική διαδικασία, στη διδασκαλία και τη μάθηση, όταν πληρούνται: η εργασιακή ικανοποίηση και η αναγνώριση του κοινωνικού ρόλου των εκπαιδευτικών, η μισθολογική τους αναβάθμιση, οι σταθερές/μόνιμες εργασιακές σχέσεις, η επικράτηση των αξιών της δημοκρατίας, της συλλογικότητας και της αλληλεγγύης, η αξιοπρεπής διαβίωση αποκλειστικά από τον μισθό, η επιστημονική, ψυχολογική και εργασιακή υποστήριξη με επιμορφωτικούς, ανατροφοδοτικούς θεσμούς.

Σχέδιο Δράσης: Ανταλλαγή εμπειριών, μελέτη ερευνών, συζήτηση και αναστοχασμός πάνω στα ζητήματα της επίδρασης των όρων διαβίωσης και των συνθηκών εργασίας των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην εκπαιδευτική διαδικασία, στη διδασκαλία και τη μάθηση. Συμμετοχή σε σχετικές ημερίδες και συνέδρια. Διερεύνηση προτάσεων και λύσεων.

Άξονας: Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση

Συντονιστής Δράσης: ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ

A. Σχεδιασμός της Δράσης

Αναγκαιότητα - Στόχοι

Οι εκπαιδευτικοί βιώνουν μία διαρκή υποτίμηση των μισθολογικών τους απολαβών, παράταση του εργασιακού τους βίου, κοινωνική απαξίωση του ρόλου τους και συνεχείς πιέσεις από το Υπουργείο.

Η εργασιακή εξουθένωσή τους συναρτάται από τους όρους εργασίας, τον ρόλο του σχολείου, το ανταγωνιστικό και όχι συνεργατικό πλαίσιο στο οποίο καλούνται να εργαστούν, τις αντιθέσεις που διαπερνούν τις κοινωνικές προσδοκίες για τον ρόλο του εκπαιδευτικού, την κοινωνική απαξίωση, τα επικοινωνιακά ψεύδη και στερεότυπα για την εργασία του. Τα παραπάνω παράγουν συνέπειες, δυσχεραίνοντας την εκπαιδευτική διαδικασία.

Στο πλαίσιο αυτό θα μελετηθεί πώς επηρεάζουν τη διδασκαλία και τη μάθηση:

α) η εντεινόμενη επισφάλεια που βιώνουν οι αναπληρωτές, β) η συνεχής αλλαγή τόπου διαβίωσής τους και οι δυσκολίες που δημιουργεί στην οικογενειακή τους ζωή, γ) η δυσκολία εξεύρεσης στέγης όταν οι εκπαιδευτικοί εργάζονται μακριά από τον τόπο διαμονής τους, δ) η συνεχής αλλαγή του διδακτικού προσωπικού του σχολείου,

λόγω των ελαστικών σχέσεων εργασίας, ε) η οικονομική ένδεια, στ) η εργασιακή εξουθένωση, ζ) οι περιπτώσεις εργασιακού εκφοβισμού των εκπαιδευτικών.

Επιπλέον θα αναδειχθεί πώς επιδρούν:

α) η εργασιακή ικανοποίηση και η αναγνώριση του κοινωνικού ρόλου, β) η μισθολογική αναβάθμιση, οι σταθερές/μόνιμες εργασιακές σχέσεις και η συμβολή τους στη διαμόρφωση του αισθήματος του συνανήκειν στην ανασυγκρότηση της εκπαιδευτικής κοινότητας και των αξιών της συλλογικότητας, της ισοτιμίας και της αλληλεγγύης, γ) η αξιοπρεπής διαβίωση αποκλειστικά από τον μισθό, δ) η επιστημονική, ψυχολογική και εργασιακή υποστήριξη με επιμορφωτικούς, ανατροφοδοτικούς θεσμούς και η σημασία τους στην υπεράσπιση του επιστημονικού κύρους και της αυτοπεποίθησης των εκπαιδευτικών.

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

1. Συμμετοχή σε Συνέδριο με θέμα «Εργασιακή ικανοποίηση, εργασιακή εξουθένωση και εργασιακό άγχος των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης» (Ιανουάριος 2024).
2. Συμμετοχή σε πανελλαδική διαδικτυακή εκδήλωση για τους όρους διαβίωσης και τις συνθήκες εργασίας των εκπαιδευτικών και την επίδρασή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία, τη διδασκαλία και τη μάθηση. (Φεβρουάριος 2024).
3. Διεξαγωγή έρευνας για την εργασιακή εξουθένωση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης με σχετικό ερωτηματολόγιο. (Δεκέμβριος - Φεβρουάριος 2024)
4. Ηλεκτρονική έκδοση (πρακτικά ημερίδας-ανακοίνωσης στο συνέδριο - αποτελέσματα έρευνας) (Απρίλιος - Μάιος 2024).

Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία

Για την υλοποίηση της δράσης απαιτείται:

1. Η συμβολή των εκπαιδευτικών της πράξης στην έρευνα και τη συζήτηση για τις εργασιακές συνθήκες και τους όρους τους και πώς επηρεάζουν τις διαδικασίες της διδασκαλίας και της μάθησης.
2. Η κατάρτιση ερωτηματολογίου -σχετικής ηλεκτρονικής φόρμας για την έρευνα.
3. Η συνεργασία με ειδικούς επιστήμονες, ιωστιτούτα και ερευνητές που μελετούν τα ζητήματα της εργασιακής ικανοποίησης και την επιρροή τους στη διδασκαλία και τη μάθηση.
4. Η επισκόπηση της βιβλιογραφίας και η αναζήτηση σχετικής αρθρογραφίας και ερευνών που αναφέρονται σε αυτήν.
5. Η χρήση ΤΠΕ για την αναμετάδοση της ημερίδας και της συζήτησης στο συνέδριο. Η χρήση ηλεκτρονικών μέσων καταγραφής, απομαγνητοφώνησης, σελιδοποίησης και δημοσίευσης του υλικού που θα παραχθεί.

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

Η ανάδειξη της επιρροής των συνθηκών εργασίας και διαβίωσης των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στη διδασκαλία και τη μάθηση.

Η ανάδειξη της σημασίας της ριζικής βελτίωσης των όρων εργασίας και διαβίωσης των εκπαιδευτικών και η συμβολή της στην αναβάθμιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Η προβολή σύγχρονων επιστημονικών προσεγγίσεων και σύνθετων κοινωνικών παραμέτρων για την τεκμηρίωση των ως άνω ισχυρισμών.

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

1. Η συμμετοχή των εκπαιδευτικών της πράξης στις επιστημονικές ημερίδες.
  2. Η βελτίωση της αίσθησης του συνανήκειν των εκπαιδευτικών, της συμμετοχής τους δηλαδή σε μια κοινότητα με κοινά υλικά συμφέροντα και σύστοιχες επιστημονικές και ερευνητικές αναζητήσεις.
  3. Η επιστημονική, ψυχολογική και εργασιακή υποστήριξη με επιμορφωτικούς, ανατροφοδοτικούς θεσμούς και η σημασία τους στην υπεράσπιση του επιστημονικού κύρους και της αυτοπεποίθησης των εκπαιδευτικών.
  4. Η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στη διαδικασία της έρευνας.
5. Η υλοποίηση της ηλεκτρονικής έκδοσης.

Ανατροφοδότηση - Προτάσεις Σ.Ε.

Στο συγκεκριμένο Σχέδιο Δράσης της σχολικής σας μονάδας διαπιστώνονται τα εξής:

- Η πρόταση του Σχεδίου Δράσης είναι γενική και ανταποκρίνεται σε υπαρκτά ζητήματα σε πανελλήνιο επίπεδο.
- Απουσιάζει η αναφορά στις ιδιαιτερότητες και τις ανάγκες του σχολείου, οι οποίες οδηγούν στην αναγκαιότητα υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης.
- Οι επιμέρους στόχοι θα μπορούσε να είναι πιο συγκεκριμένοι, και να οδηγούν σε συγκεκριμένες ενέργειες και δραστηριότητες, οι οποίες να ανταποκρίνονται στο πλαίσιο των δυνατοτήτων του σχολείου για τη βελτίωση του άξονα που επιλέχθηκε.
- Οι ενέργειες είναι απαραίτητο να είναι συγκεκριμένες και να αντιστοιχούν επακριβώς στους επιμέρους στόχους που θέτει η σχολική μονάδα. Προτείνεται οι στόχοι και οι ενέργειες-δράσεις να αφορούν αδυναμίες και περιθώρια βελτίωσης των αναγκών που συνδέονται με το έργο που παρέχει η σχολική σας μονάδα.
- Ομοίως το Χρονοδιάγραμμα των ενεργειών και τα Κριτήρια επιτυχίας της δράσης προτείνεται να ανταποκρίνονται στον άξονα των στόχων και των ενεργειών που καταγράφονται στο Σχέδιο Δράσης.

Καλή συνέχεια!

B. Υλοποίηση της Δράσης

Περιγραφή

Πραγματοποιήθηκαν χρονολογικά οι ακόλουθες ενέργειες, εκδηλώσεις, δραστηριότητες:

Δεκέμβριος 2023 - Ιανουάριος 2024: Έρευνα για την εργασιακή εξουθένωση και το εργασιακό άγχος των εκπαιδευτικών.

3-4 Ιανουαρίου 2024: Συνέδριο στην Αλεξανδρούπολη με θέμα: «Εργασιακή ικανοποίηση, εργασιακή εξουθένωση και επαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Ερευνητικά δεδομένα και επιστημονικές προσεγγίσεις». Εισηγήθηκαν: **1. Καθηγητής του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Πατρών. 2. Αθανάσιος Καραφύλλης, Πρόεδρος του Πανεπιστημίου Θράκης. 3. Περικλής Παυλίδης, Πρόεδρος του ΠΤΔΕ του Α.Π.Θ. 4. Νίκος Φωτόπουλος, Αν. Καθηγητής Εκπ/κής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.**

18 Ιανουαρίου 2024: Διαδικτυακή εκδήλωση με θέμα: «Η επίδρασή των όρων διαβίωσης και των συνθηκών εργασίας της εκπαιδευτικής διαδικασίας, τη διδασκαλία και τη μάθηση» με εισηγητές τους: **1. Σταύρο Μαυρουδέα, Καθηγητή Τμήματος Παντείου Πανεπιστημίου. 2. Βασίλη Τσάφο, Πρόεδρο στο Τ.Ε.Α.Π.Η. του Ε.Κ.Π.Α. 3. Απόστολο Καψάλη, Επ. Καθηγητή του Παντείου Πανεπιστημίου.**

19 Μαΐου 2024: Διαδικτυακή εκδήλωση με θέμα: «Αναστοχασμοί και προτάσεις για το παρόν και το μέλλον της προσχολικής εκπαίδευσης» με εισηγήτριες/εισηγητές τις: **1. Σοφία Αυγητίδου, Καθηγήτρια στο Τμήμα Φιλοσοφίας & Παιδαγωγικής του ΑΠΘ. 2. Κορίνθη Παπαδοπούλου, Επ. Καθηγήτρια στο Τ.Ε.Π.Α.Ε του ΑΠΘ.**

Απρίλιος-Μάιος 2024: Ηλεκτρονική έκδοση (πρακτικά ημερίδας-ανακοίνωσης στο συνέδριο - αποτελέσματα έρευνας).

Γ. Αποτίμηση της Δράσης

Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)

Οι δράσεις υλοποιήθηκαν σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό, τόσο ως προς το περιεχόμενο, όσο και χρονολογικά.

Αποτελέσματα της Δράσης

α) Η διαρκής ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών με τη μαζική συμμετοχή τους στις δράσεις. β) Η ανάδειξη των αιτιών της κοινωνικής και οικονομικής υποβάθμισης των εκπαιδευτικών και η τεκμηρίωση της συσχέτισής της με την εκπαιδευτική διαδικασία. γ) Η ανάδειξη της σημασίας των υλικών όρων διαβίωσης των εκπαιδευτικών και της αναβάθμισης του κοινωνικού τους ρόλου. δ) Η αποτύπωση και καταγραφή των εκπαιδευτικών, κοινωνικών και οικονομικών μέτρων που απαιτούνται για την αναβάθμιση και τη στήριξη των εκπαιδευτικών. ε) Η καταγραφή των παραπάνω σε έντυπη έκδοση, που διευκολύνει τη διάχυση και τη συζήτηση στο σύνολο της εκπαιδευτικής κοινότητας.

Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί

4 = Πλήρως

Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων

- α) Η συμβολή των εκπαιδευτικών στον αγώνα για την υπεράσπιση των στοιχειωδών επαγγελματικών τους δικαιωμάτων.
- β) Η συνεργασία με κοινωνικούς και εκπαιδευτικούς φορείς.
- γ) Η συστηματική καλλιέργεια συλλογικής συνείδησης για τον κοινωνικό και παιδαγωγικό ρόλο του/της εκπαιδευτικού. Η ιστορική και κοινωνική διάσταση, όπως αυτή αποτυπώνεται στις παιδαγωγικές ταινίες, διαμορφώνοντας προϋποθέσεις για αναστοχαστική δράση.
- δ) Η πληρότητα των ερωτηματολογίων καταγραφής και αποτύπωσης έρευνας για την εργασιακή εξουθένωση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- ε) Η μαζική συμμετοχή των εκπαιδευτικών στις δράσεις.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Οι βασικοί παράγοντες δυσκολίας είναι:

- α) Η απουσία διαλόγου του Υπουργείου Παιδείας με τον συλλογικό φορέα των εκπαιδευτικών. Το γεγονός ότι οι απόψεις και τα αιτήματα του εκπαιδευτικού κλάδου δεν συζητούνται με επιλογή του Υπουργείου Παιδείας.
- β) Η ένταση των περιστατικών διοικητικής πίεσης, παραβίασης στοιχειωδών δικαιωμάτων των εκπαιδευτικών, ο αυξημένος φόρτος γραφειοκρατικής εργασίας ειδικά για τους/τις προϊστάμενους/προϊστάμενες των νηπιαγωγείων, η θεαματική αύξηση άδικων διώξεων σε βάρος εκπαιδευτικών, η απαξίωση των συλλογικών οργάνων και ιδιαίτερα του ρόλου του συλλόγου διδασκόντων.
- γ) Το κλίμα ανταγωνισμού και τα αρνητικά στερεότυπα που προβάλλονται στο κοινωνικό σώμα για το επάγγελμα του εκπαιδευτικού με αποτέλεσμα να δημιουργείται ένα φορτισμένο περιβάλλον και να ενθαρρύνεται η στοχοποίηση των εκπαιδευτικών για κάθε κακοδαιμονία του εκπαιδευτικού συστήματος.
- δ) Η συνολικότερη οικονομική, κοινωνική, πολιτισμική κρίση και οι επιπτώσεις της στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

Video 1: <https://www.youtube.com/watch?v=H7DIvhYH42s>

Video 2: <https://youtube.com/live/yX6iiZItuwg?feature=share>

Κείμενο 1: http://doe.gr/wp-content/uploads/2024/05/27-EKPAIDEYTIKO-SYNEDRIO-DOE-POED-2-3-4_1.pdf

Κείμενο 2: http://doe.gr/wp-content/uploads/2024/05/%CE%A0%CE%A1%CE%91%CE%9A%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%91-18_2.pdf

Κείμενο 3: <https://doe.gr/%cf%80%cf%81%ce%b1%ce%ba%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%ac-19-5-2024/>

Ερωτηματολόγιο: <http://doe.gr/wp-content/uploads/2024/05/SurveyBma-2023-%CE%97-%CE%B5%CF%81%CE%B3%CE%B1%CF%83%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CE%AE-%CE%B6%CF%89%CE%AE-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%B5%CE%BA%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B5%CF%85%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8E%CE%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%91%CE%B2%CE%AC%CE%B8%CE%BC%CE%B9%CE%B1%CF%82-%CE%95%CE%BA%CF%80%CE%B1%CE%AF%CE%B4%CE%B5%CF%85%CF%83%CE%B7%CF%82.pdf>

Παιδαγωγικές ταινίες:

<http://doe.gr/%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B1%CE%B3%CF%89%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CE%AC%CE%B2%CE%AF%CE%BD%CF%84%CE%B5%CE%BF-2024/>

Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Οι εισηγήσεις της ημερίδας και των εκδηλώσεων, οι συζητήσεις που ακολούθησαν, καθώς και η συλλογική εργασία για τη διαμόρφωση, αποδελτίωση, τεχνική επεξεργασία και ερμηνεία ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων του ερευνητικού ερωτηματολογίου είχαν σημαντικό επιμορφωτικό χαρακτήρα. Ιδιαίτερα το υλικό των υποτιτλισμένων ταινιών που παρήχθη, αποτελεί σημαντική συμβολή στην ιστορία της εκπαίδευσης και της παιδαγωγικής επιστήμης.

Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Η διάχυση των εισηγήσεων του Συνεδρίου και των εκδηλώσεων και ο πολλαπλασιασμός παρόμοιων θεωρητικών επεξεργασιών στο συγκεκριμένο ζήτημα.

Η ανάδειξη των προτάσεων που επιδρούν θετικά στην επαγγελματική ικανοποίηση, στην ενίσχυση του εκπαιδευτικού επαγγέλματος, στην αναγνώριση του εκπαιδευτικού και κοινωνικού ρόλου των εκπαιδευτικών: μισθολογική αναβάθμιση των εκπαιδευτικών και αξιοπρεπής διαβίωση αποκλειστικά από τον μισθό τους, σταθερές/μόνιμες εργασιακές σχέσεις, επιστημονική, ψυχολογική και εργασιακή υποστήριξη με επιμορφωτικούς, ανατροφοδοτικούς θεσμούς και υπεράσπιση του επιστημονικού κύρους και της αυτοπεποίθησης των εκπαιδευτικών, γενναία χρηματοδότηση της εκπαίδευσης.

Απαλλαγή από τον ολοένα αυξανόμενο φόρτο γραφειοκρατικής εργασίας, συχνά χωρίς κανένα απολύτως όφελος για τη λειτουργία του σχολείου και, κυρίως, για την παιδαγωγική λειτουργία του.

Χρειάζεται να επισημανθεί ότι όσο ο μισθός του εκπαιδευτικού δεν επαρκεί όχι για μια αξιοβίωτη ζωή αλλά ούτε καν για επιβίωση, εντείνονται φαινόμενα επαγγελματικής εγκατάλειψης και απογοήτευσης.

Χρειάζεται επίσης να τονιστεί ότι όσο το ένα τρίτο του εκπαιδευτικού σώματος (αναπληρωτές/τριες) εργάζεται μεσσημένης ελαστικής εργασίας και επισφάλειας, με αβέβαιο μέλλον και ταυτόχρονα υποχρεώνεται σε ένα διαρκή ανταγωνισμό, δυσχεραίνεται η διαμόρφωση των απαραίτητων σχέσεων στο εσωτερικό της σχολικής κοινότητας.

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης

Το υλικό που έχει παραχθεί να κοινοποιηθεί σε όλα τα σχολεία, τους Συλλόγους Γονέων όλης της χώρας και στα μέσα ενημέρωσης.

Προγράμματα επιμόρφωσης για όλους τους εκπαιδευτικούς, με άδεια, με θεματολογίες εστιασμένες σε πραγματικές ανάγκες, που διατυπώνονται και επιλέγονται από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς, με δωρεάν δημόσιο χαρακτήρα και με ευθύνη των Παιδαγωγικών Τμημάτων. Κάθε επιμορφωτική δράση είναι απαραίτητο να εντάσσεται στο πλαίσιο της ανανεωμένης μετεκπαίδευσης, δηλαδή μιας επιμορφωτικής διαδικασίας μεγάλης διάρκειας, με απαλλαγή από τα διδακτικά καθήκοντα και με αποφασιστικό λόγο στη διαμόρφωση του περιεχομένου της των ίδιων των εκπαιδευτικών.

Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος

Περαιτέρω διερεύνηση της επίδρασης των συνθηκών διαβίωσης των εκπαιδευτικών με τη διδασκαλία και την εκπαιδευτική διαδικασία. Προώθηση του αιτήματος για ενίσχυση των εκπαιδευτικών και αναγνώριση του εκπαιδευτικού και κοινωνικού τους ρόλου. Περαιτέρω καταγραφή των απόψεων και της κριτικής των εκπαιδευτικών. Διάχυση της κριτικής και των αιτημάτων προς την κοινωνία και την εκπαιδευτική κοινότητα. Επικαιροποίηση των δεδομένων της δράσης με βάση τα στοιχεία της νέας σχολικής χρονιάς (μισθολογικές αποδοχές, αγοραστική δύναμη και πληθωρισμός, αύξηση της γραφειοκρατικής εργασίας στο σχολείο, κλπ.). Αξιοποίηση των ερευνητικών δεδομένων για την εργασιακή εξουθένωση και αποδοχή από την πολιτεία των σχετικών αιτημάτων και προτάσεων.